

شماره ۳۸۹۴۸

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بجسالی

تاریخ ۱۳۸۲ / ۶ / ۲۴

پیوست

شورای محترم نگهبان

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
 شماره ثبت ۲۶۸ / ۱۱ / ۸۲ صبح
 تاریخ ثبت :
 اقدام کننده : ۸۲ / ۶ / ۲۴ عصر

لایحه شماره ۱۷۷ / ۳۰ / ۲۴۶۶۱ مورخ ۱۳۸۱ / ۶ / ۲۵ دولت در مورد الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل ایمنی زیستی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۲ / ۵ / ۲۹ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

مهدی کروبی

رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر ترانس

شماره ۳۸۹۴۸

تاریخ ۱۳۸۲/۱۶/۲

پست

پست

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت ۸۲،۱۱،۲۶۸۵ صبح
تاریخ ثبت :
اقدام کننده : ۸۲،۶،۴ عصر

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل ایمنی زیستی

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به پروتکل ایمنی زیستی ملحق شود و اسناد مربوط را مبادله نماید.

بسم الله الرحمن الرحيم

پروتکل ایمنی زیستی کنوانسیون تنوع زیستی

مقدمه :

اعضای پروتکل

که عضو کنوانسیون تنوع زیستی می باشند که از این پس «کنوانسیون» نامیده می شود؛

با توجه به بندهای (۳) و (۴) ماده (۱۹) و بند (ز) ماده (۸) و ماده (۱۷) کنوانسیون، با عنایت به تصمیم II/5 مورخ ۱۷ نوامبر ۱۹۹۵ (۱۳۷۴/۸/۲۶) فراهمایی اعضای کنوانسیون درباره تهیه پروتکل ایمنی زیستی به خصوص درباره نقل و انتقال برون مرزی موجودات زنده تغییر شکل یافته که حاصل فناوری زیستی جدید هستند و ممکن است اثرات زیان آوری بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی داشته باشند و تدوین دستورالعمل های مناسبی برای بررسی توافق از قبل اطلاع داده شده، با تأکید مجدد بر رویکرد احتیاطی اصل (۱۵) اعلامیه ریو در خصوص محیط زیست و توسعه، با آگاهی از گسترش سریع فناوری زیستی جدید و توجه روزافزون افکار عمومی به اثرات بالقوه زیان آور آن بر تنوع زیستی و نیز در نظر گرفتن خطراتی که برای سلامت انسان دربر دارد، با

مبتغای

تصدیق این که اگر فناوری زیستی جدید با معیارهای ایمنی مناسب برای سلامت انسان و محیط زیست توسعه یافته و مورد استفاده قرار گیرد، توان بالقوه زیادی برای تأمین رفاه بشر دارد، با درک اهمیت حیاتی مراکز مبدأ و مراکز تنوع ژنتیکی برای انسان، با در نظر گرفتن قابلیت‌های محدود بسیاری از کشورها به ویژه کشورهای در حال توسعه برای مقابله با ماهیت و میزان خطرات بالقوه و شناخته شده مرتبط با موجود زنده تغییر شکال یافته، با تشخیص این که موافقتنامه‌های تجاری و زیست محیطی باید برای رسیدن به توسعه پایدار به طور متقابل از یکدیگر حمایت کنند، با تأکید بر این که این پروتکل به گونه‌ای تفسیر نخواهد شد که به عنوان تغییر در حقوق و تعهدات یک عضو به موجب موافقتنامه‌های بین‌المللی موجود بکار رود و با درک این که هدف از موارد فوق این نیست که این پروتکل را تابع دیگر موافقتنامه‌های بین‌المللی قرار دهد، در موارد زیر توافق نموده‌اند:

ماده ۱ - هدف

مطابق با رویکرد احتیاطی مندرج در اصل (۱۵) اعلامیه ریو در خصوص محیط زیست و توسعه، هدف این پروتکل کمک و همیاری در جهت تضمین سطح مناسب حفاظت در زمینه انتقال، جابجائی و استفاده ایمن از موجودات زنده تغییر شکل یافته است که حاصل فناوری زیستی جدید هستند و ممکن است با در نظر گرفتن مخاطرات آنها برای سلامت انسان به ویژه نقل و انتقالات برون مرزی اثرات زیان‌آوری بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی داشته باشد.

ماده ۲ - مقررات عمومی

۱ - هر عضو باید اقدامات حقوقی، اداری و دیگر معیارهای لازم و مناسب برای اجرای تعهدات خود براساس این پروتکل را اتخاذ نماید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتوس

شماره ۳۸۹۲۸

تاریخ ۱۳۸۲/۱۶/۲

پست

مبتغی

۲ - اعضاء باید تضمین کنند که توسعه، جابجائی، حمل و نقل، کاربرد و رهاسازی موجودات زنده تغییر شکل یافته به گونه‌ای انجام می‌شود که با در نظر گرفتن مخاطرات آن برای سلامت انسان، از خطرات آن برای تنوع زیستی جلوگیری می‌کند یا آنها را کاهش می‌دهد.

۳ - هیچ چیز در این پروتکل به هیچ وجه بر حاکمیت دولتها بر آبهای ساحلی شان که طبق قوانین بین‌المللی تعیین شده است و حقوق حاکمیت و صلاحیت که کشورها در مناطق انحصاری اقتصادی خود و فلاتهای قاره‌ای شان مطابق با حقوق بین‌الملل دارا هستند و اعمال حقوق و آزادیهای کشتیرانی و هوانوردی توسط کشتیها و هواپیماهای کلیه کشورها که در حقوق بین‌الملل پیش‌بینی شده و به گونه‌ای که در اسناد بین‌المللی مربوطه انعکاس یافته است تأثیر نخواهد گذاشت.

۴ - هیچ چیز در این پروتکل نباید به گونه‌ای تفسیر گردد که محدود کننده حق یک عضو برای اتخاذ اقدامی در مورد حفاظت بیشتر در جهت حفظ و استفاده مداوم از تنوع زیستی نسبت به آنچه در این پروتکل درخواست شده، باشد، مشروط بر این که این اقدام با اهداف و مقررات این پروتکل و همچنین با سایر تعهدات آن به موجب حقوق بین‌الملل سازگار باشد.

۵ - اعضاء ترغیب می‌گردند تا تخصصها و ابزارهای موجود و کار انجام شده در مراجع رسیدگی بین‌المللی با صلاحیت در زمینه خطرات، نسبت سلامت انسان را به طور مقتضی مورد توجه قرار دهند.

ماده ۳ - استفاده از اصطلاحات

از لحاظ این پروتکل:

الف - «فراهمایی اعضاء» به معنای فراهمایی اعضاء کنوانسیون می‌باشد.

ب - «کاربرد محصور شده» به معنای هرگونه عملیات در یک مکان، تأسیسات یا

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر ترخیص

شماره ۳۸۹۲۸

تاریخ ۱۳۸۲/۱۶/۴

پست

مبتنیان

سایر ساختارهای فیزیکی است که با موجودات زنده تغییر شکل یافته سروکار دارند و به وسیله اقدامات ویژه‌ای که به طور مؤثر تماس یا تأثیر آنها را بر محیط زیست بیرونی محدود می‌سازد، کنترل می‌شوند.

پ - «صادرات» به معنای جابجائی برون مرزی تعمدی از کشور یک عضو به کشور عضوی دیگر است.

ت - «صادرکننده» به معنای شخص حقیقی یا حقوقی است که تحت صلاحیت عضو صادرکننده، اقدام به صادر نمودن موجود زنده تغییر شکل یافته می‌کند.

ث - «واردات» به معنای جابجائی برون مرزی تعمدی به داخل کشور عضو از کشور عضو دیگر است.

ج - «واردکننده» به معنای شخص حقیقی یا حقوقی است که تحت صلاحیت عضو واردکننده اقدام به وارد کردن موجود زنده تغییر شکل یافته می‌کند.

چ - «موجود زنده تغییر شکل یافته» به معنای هرگونه موجود زنده‌ای است که دارای ترکیب جدید مواد ژنتیکی است که از طریق استفاده از فناوری زیستی جدید به دست می‌آید.

ح - «موجود زنده» هر ماهیت زیستی که قابلیت تکثیر یا انتقال ماده ژنتیکی خود را داشته باشد از قبیل سازواره‌های سترون، ویروسها، شبه‌ویروسها و ...

خ - «فناوری زیستی جدید» به معنای اعمال:

۱ - روشهای آزمایشگاهی کار با اسیدهای نوکلئیک از جمله اسید دی‌اکسی ریبونوکلئیک نو ترکیب و تزریق مستقیم اسیدهای نوکلئیک به داخل سلولها یا اندامکها یا ...

۲ - تلقیح سلولهایی که در یک خانواده طبقه‌بندی نمی‌شوند از طریق غلبه بر موانع تکثیر فیزیولوژیک طبیعی یا سطوح نو ترکیبی که در روشهای سنتی انتخاب و تولید مثل مورد استفاده قرار نمی‌گیرند.

د - «سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای» به معنای سازمانی است که به وسیله

مبتغیان

دولتهای حاکم در یک منطقه معین تشکیل شده و کشورهای عضو آن صلاحیت درخصوص موضوعاتی که در این پروتکل مورد حکم قرار گرفته را به آن تفویض کرده باشند و طبق تشریفات داخلی خود به طور مقتضی مجاز به امضاء تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق به آن باشد.

ذ - «نقل و انتقالات برون مرزی» به معنای نقل و انتقال موجودات زنده تغییر شکل یافته از یک عضو به عضو دیگر است، جز از نظر مواد (۱۷) و (۲۴) که نقل و انتقال برون مرزی را به نقل و انتقال بین اعضاء و غیر اعضاء تعمیم می دهد.

ماده ۴ - حیطة شمول

این پروتکل درمورد نقل و انتقال برون مرزی، عبور، جابجائی و استفاده از کلیه موجودات زنده تغییر شکل یافته، که ممکن است با در نظر گرفتن خطرات برای سلامتی بشر اثرات زیانباری بر حفظ و نگهداری و استفاده پایدار از تنوع زیستی داشته باشد، اعمال خواهد شد.

ماده ۵ - داروها

علی رغم ماده (۴) و بدون خدشه به حق یک عضو در رابطه با ارزیابی خطرات تمامی موجودات زنده تغییر شکل یافته، قبل از تصمیم گیری راجع به واردات آنها، این پروتکل در نقل و انتقال برون مرزی موجودات زنده تغییر شکل یافته که جنبه دارویی برای انسان دارند و در سایر سازمانها یا موافقتنامه های بین المللی مربوط در نظر گرفته می شوند، اعمال نمی شود.

ماده ۶ - انتقال عبوری و استفاده محصور

۱ - علی رغم ماده (۴) و بدون خدشه به حق هر عضو در رابطه با انتقال عبوری

مبتنی

جهت تنظیم نقل و انتقال موجودات زنده تغییر شکل یافته از قلمرو آن و ارائه هر تصمیم آن عضو به اتاق تهاثر ایمنی زیستی با رعایت بند (۳) ماده (۲) این پروتکل در خصوص انتقال عبوری موجود زنده تغییر شکل یافته خاص از قلمرو آن، مفاد این پروتکل در مورد روشهای توافقی از قبل اطلاع داده شده، در رابطه با انتقال عبوری موجودات زنده تغییر شکل یافته اعمال نمی شود.

۲ - علی رغم ماده (۴) و بدون خدشه به حق هر عضو در رابطه با ارزیابی خطرات تمامی موجودات زنده تغییر شکل یافته قبل از تصمیم گیری برای واردات و تنظیم معیارهایی برای استفاده محصور در صلاحیت خود، مفاد این پروتکل در مورد روشهای توافقی از قبل اطلاع داده شده در رابطه با نقل و انتقال برون مرزی موجودات زنده تغییر شکل یافته با هدف استفاده محصور که مطابق معیارهای عضو وارد کننده در نظر گرفته شده، اعمال نخواهد شد.

ماده ۷ - کاربرد روشهای توافقی از قبل اطلاع داده شده

۱ - با رعایت مواد (۵) و (۶)، روشهای توافقی از قبل اطلاع داده شده در مواد (۸) تا (۱۰) و (۱۲) از اولین نقل و انتقال برون مرزی عمودی موجودات زنده تغییر شکل یافته جهت ارائه عمودی به محیط زیست عضو وارد کننده اعمال خواهد شد.

۲ - «ارائه عمودی به محیط زیست» در بند (۱) بالا به موجودات زنده تغییر شکل یافته که به طور مستقیم به مصرف غذای انسان یا دام می رسند و یا نیاز به پردازش دارند، مربوط نمی باشد.

۳ - ماده (۱۱) قبل از اولین نقل و انتقال برون مرزی موجودات زنده تغییر شکل یافته جهت استفاده مستقیم به صورت غذا یا علوفه یا جهت پردازش اعمال می شود.

۴ - روشهای توافقی از قبل اطلاع داده شده در رابطه با نقل و انتقال برون مرزی عمودی موجودات زنده تغییر شکل یافته تعیین شده در تصمیم فراهمایی اعضا که به

مبتغی

عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می کند و احتمالاً اثرات زیانباری بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی ندارند با توجه به خطرات تهدید کننده سلامت انسان اعمال نخواهد شد.

ماده ۸ - اعلامیه

۱ - عضو صادرکننده می بایستی مرجع ملی صالح عضو واردکننده را قبل از هرگونه نقل و انتقال برون مرزی تعمدی موجودات زنده تغییر شکل یافته که در حیطه شمول بند (۱) ماده (۷) قرار می گیرد آگاه سازد یا از صادرکننده بخواهد از ارسال اعلامیه کتبی اطمینان حاصل نماید. این اعلامیه حداقل می بایستی دارای اطلاعات تعیین شده در پیوست (۱) باشد.

۲ - عضو صادرکننده می بایستی تضمین کند که الزام قانونی برای صحت اطلاعات فراهم شده توسط صادرکننده وجود دارد.

ماده ۹ - اعلام وصول اعلامیه

۱ - عضو واردکننده می بایستی وصول اعلامیه را کتباً ظرف نود روز پس از دریافت به آگاه سازنده اعلام کند.

۲ - اعلام وصول می بایستی حاوی بخشهای زیر باشد:

الف - تاریخ دریافت اعلامیه؛

ب - این که آیا اعلامیه علی الظاهر حاوی اطلاعات مندرج در ماده (۸) هست یا

خیر؛

پ - این که آیا اقدام براساس چارچوب مقررات داخلی عضو واردکننده یا طبق

روند تصریح شده در ماده (۱۰) این پروتکل انجام می شود یا خیر؟

۳ - چارچوب مقررات داخلی موضوع جزء (پ) بند (۲) فوق بایستی با این

بیتنالی

پروتکل سازگار باشد.

۴ - عدم اعلام وصول اعلامیه توسط عضو واردکننده دال بر رضایت آن از نقل و انتقالات برون مرزی عمدی نخواهد بود.

ماده ۱۰ - روند تصمیم‌گیری

۱ - تصمیمات اتخاذ شده از سوی عضو واردکننده بایستی مطابق با ماده (۱۵) این پروتکل باشد.

۲ - عضو واردکننده در مدت زمان تعیین شده در ماده (۹)، به آگاه‌سازنده به طور مکتوب اطلاع خواهد داد که نقل و انتقال بین مرزی عمدی می‌تواند در موارد زیر انجام شود یا خیر:

الف - فقط پس از این که عضو واردکننده رضایت کتبی اش را ارائه داده؛ یا

ب - حداقل پس از نود روز بدون ارائه رضایت کتبی بعدی.

۳ - ظرف دوپست و هفتاد روز از تاریخ دریافت اعلامیه، عضو واردکننده به طور مکتوب به آگاه‌سازنده و اتاق تهاتر ایمنی زیستی، تصمیم موضوع جزء (الف) بند (۲) راکه شامل موارد زیر است، اطلاع خواهد داد:

الف - تصویب واردات، با یا بدون شرایط از جمله این که چگونه تصمیم مزبور برای واردات بعدی همان موجود زنده تغییر شکل یافته به کار گرفته خواهد شد؛

ب - ممنوعیت واردات؛

پ - درخواست اطلاعات اضافی مربوط مطابق با چارچوب مقررات داخلی یا پیوست (۱)، در محاسبه زمانی که طی آن عضو واردکننده بایستی پاسخ دهد، تعداد روزهایی که واردکننده برای اخذ اطلاعات اضافی مربوط بایستی منتظر باشد در نظر گرفته نخواهد شد؛ یا

ت - آگاه ساختن آگاه‌سازنده در مورد این که مدت تعیین شده در این بند طی دوره

بیتسابی

مشخص زمانی تمدید می شود.

- ۴ - به استثنای موردی که در آن رضایت بدون قید و شرط اعلام می شود، هر تصمیم به موجب بند (۳) فوق باید متضمن دلالتی باشد که براساس آنها اتخاذ شده است.
- ۵ - قصور عضو واردکننده در اعلام تصمیم خود در مدت دویمت و هفتاد روز از تاریخ دریافت اعلامیه، به منزله موافقت با نقل و انتقال برون مرزی عمدی نخواهد بود.
- ۶ - عدم قطعیت علمی به دلیل کافی نبودن اطلاعات علمی مربوط و آگاهی از میزان تأثیرات بالقوه زیانبخش موجودات زنده تغییر شکل یافته بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی در کشور عضو واردکننده، همچنین با در نظر گرفتن مخاطرات مربوط به سلامتی انسان، مانع تصمیم گیری آن عضو، در صورت اقتضاء درخصوص واردات موجودات زنده تغییر شکل یافته مورد بحث مندرج در بند (۳) فوق به منظور جلوگیری یا حداقل رسانیدن اثرات بالقوه زیانبار مزبور نخواهد شد.
- ۷ - فراهمایی اعضای که به عنوان اجلاس اعضای این پروتکل فعالیت می کند در اولین جلسه خود در مورد راهکارها و روشهای مناسب جهت تسهیل نمودن تصمیم گیری از سوی اعضای واردکننده، تصمیم گیری خواهد نمود.

ماده ۱۱ - مراحل کار در مورد موجودات زنده تغییر شکل یافته با هدف

استفاده مستقیم به عنوان غذا یا علوفه یا پردازش

- ۱ - عضوی که تصمیم نهائی درخصوص استفاده داخلی از جمله قرار دادن در بازار، یک موجود زنده تغییر شکل یافته را اتخاذ می کند که ممکن است مشمول نقل و انتقال برون مرزی جهت استفاده مستقیم به عنوان غذا یا علوفه یا پردازش قرار گیرد، باید طی پانزده روز پس از تصمیم گیری مزبور مراتب را از طریق «اتاق تهاتر ایمنی زیستی» به اعضای اطلاع دهد. این اطلاعات حداقل می بایستی شامل اطلاعات تصریح شده در پیوست (۲) باشد. عضو می بایستی یک نسخه کتبی از اطلاعات را به کانون ملی هر عضوی که از قبل به

بیتسابی

دبیرخانه اطلاع داده که دسترسی به اتاق تهاتر ایمنی زیستی ندارد، ارائه نماید. این مقررات در مورد تصمیمات مربوط به آزمایشات میدانی اعمال نمی شود.

۲ - عضوی که به موجب بند (۱) فوق تصمیمی را اتخاذ می کند باید اطمینان حاصل کند که الزام قانونی برای دقت و صحت اطلاعات تهیه شده از سوی متقاضی وجود دارد.

۳ - هر عضو می تواند اطلاعات اضافی را از مقام مسئول تعیین شده در بند (ب) پیوست (۲) درخواست کند.

۴ - یک عضو می تواند در چارچوب مقررات داخلی خود که با اهداف این پروتکل سازگار است، در مورد واردات موجودات زنده تغییر شکل یافته با هدف استفاده مستقیم به عنوان غذا یا علوفه یا پردازش تصمیم گیری کند.

۵ - هر عضو باید نسخه هایی از قوانین، مقررات و رهنمودهای ملی جاری مربوط به واردات موجودات زنده تغییر شکل یافته با هدف استفاده مستقیم به عنوان غذا، علوفه یا پردازش را در صورت وجود در اختیار اتاق تهاتر ایمنی زیستی قرار دهد.

۶ - کشور عضو در حال توسعه یا عضو با اقتصاد در حال گذر می تواند در صورت فقدان چارچوب مقررات داخلی موضوع بند (۴) فوق و در اعمال صلاحیت داخلی خود از طریق اتاق تهاتر ایمنی زیستی اعلام کند که تصمیم آن قبل از اولین واردات یک موجود زنده تغییر شکل یافته با هدف استفاده مستقیم به عنوان غذا، علوفه یا پردازش که درباره آن به موجب بند (۱) فوق اطلاعاتی فراهم شده مطابق موارد زیر اتخاذ خواهد شد:

الف - برآورد و ارزیابی خطری که مطابق با پیوست (۳) صورت گرفته است؛ و
ب - تصمیم گیری در قالب زمانی قابل پیش بینی که از دوپست و هفتاد روز تجاوز نکند، اتخاذ شده است.

۷ - قصور عضو در اعلام تصمیم خود طبق بند (۶) فوق به منزله رضایت یا امتناع آن از واردات موجود زنده تغییر شکل یافته با هدف استفاده مستقیم به عنوان غذا یا علوفه

بیتبالی

یا پردازش نخواهد بود، مگر این که به نحو دیگری توسط عضو تعیین شده باشد.

۸ - عدم قطعیت علمی به دلیل کافی نبودن اطلاعات علمی مربوط و آگاهی از تأثیرات بالقوه زیانبار موجودات زنده تغییر شکل یافته بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی در کشور عضو واردکننده با در نظر گرفتن خطراتی برای سلامتی انسان مانع تصمیم‌گیری آن عضو، در صورت اقتضاء، در خصوص واردات موجودات زنده تغییر شکل یافته با هدف استفاده مستقیم به عنوان غذا، علوفه یا پردازش به منظور جلوگیری یا به حداقل رسانیدن اثرات بالقوه زیانبار مزبور نخواهد شد.

۹ - عضو می‌تواند نیازهای خود را برای کمکهای فنی و مالی و ایجاد ظرفیت در خصوص موجودات زنده تغییر شکل یافته با هدف استفاده مستقیم به عنوان غذا، علوفه یا پردازش بیان نماید. اعضاء برای رفع این نیازها مطابق با مواد (۲۲) و (۲۸) همکاری خواهند کرد.

ماده ۱۲ - تجدیدنظر در تصمیمات

۱ - عضو واردکننده در هر زمان، در پرتو اطلاعات علمی جدید در مورد اثرات بالقوه زیان‌آور بر حفظ و استفاده مداوم تنوع زیستی با در نظر گرفتن خطراتی که متوجه سلامت انسان است می‌تواند تصمیم راجع به نقل و انتقال برون مرزی عمدی را مورد تجدید نظر قرار داده و آن را تغییر دهد. در این صورت عضو مزبور ظرف سی روز آگاه‌سازنده‌ای را که قبلاً نقل و انتقال موجودات زنده تغییر شکل یافته موضوع تصمیم مزبور را اطلاع داده و نیز «اتاق تهاثر ایمنی زیستی» را مطلع خواهد نمود و دلایل تصمیم خود را شرح خواهد داد.

۲ - هر عضو صادرکننده یا آگاه‌سازنده می‌تواند در صورت تشخیص موارد زیر از عضو واردکننده بخواهد در تصمیمی که به موجب ماده (۱۰) اتخاذ نموده است تجدیدنظر نماید:

مجلس

الف - وقوع تغییر در شرایطی که بتواند نتیجه ارزیابی خطر را که براساس آن تصمیم گرفته شده، تحت تأثیر قرار دهد.

ب - اطلاعات علمی یا فنی اضافی مربوط در دسترس قرار گرفته باشد.

۳ - عضو واردکننده موظف است در ظرف نود روز به چنین درخواستی پاسخ کتبی ارائه داده و دلایل اتخاذ تصمیم خود را شرح دهد.

۴ - عضو واردکننده می تواند بنا به صلاحدید خود برای واردات آتی درخواست ارزیابی خطر بنماید.

ماده ۱۳ - روش ساده

۱ - هر عضو واردکننده می تواند موارد زیر را از قبل برای اتاق تهاتر ایمنی زیستی مشخص نماید، مشروط بر این که اقدامات مناسب را در جهت تأمین نقل و انتقال برون مرزی بی خطر و عمدی موجودات زنده تغییر شکل یافته مطابق با هدف این پروتکل انجام دهد:

الف - مواردی را که در آن نقل و انتقال بین مرزی عمدی همزمان با اعلام انتقال به عضو واردکننده صورت می گیرد:

چنین اعلامیهائی ممکن است برای نقل و انتقال مشابه بعدی برای همان عضو به کار رود.

ب - واردات موجودات زنده تغییر شکل یافته ای که از روش توافقی از قبل اطلاع داده شده معاف می باشند.

۲ - اطلاعات مربوط به نقل و انتقال برون مرزی عمدی که باید در اعلامیهای موضوع جزء (الف) بند (۱) ارائه شود، اطلاعات تعیین شده در پیوست (۱) خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۸۹۲۸

تاریخ ۱۳۸۲/۱۶/۲

پست

مجلس عالی

ماده ۱۴ - ترتیبات و موافقتنامه‌های دوجانبه، منطقه‌ای و چندجانبه

۱ - اعضاء می‌توانند مطابق با اهداف این پروتکل موافقتنامه‌ها و ترتیبات دوجانبه، منطقه‌ای و چندجانبه‌ای را برای نقل و انتقال برون مرزی عمدی موجودات زنده تغییر شکل یافته منعقد سازند مشروط بر این که موافقتنامه‌ها و ترتیبات مزبور منجر به سطح حفاظت پائین‌تری نسبت به آنچه در این پروتکل پیش‌بینی شده، نشود.

۲ - اعضاء موظفند از طریق اتاق تهاتر ایمنی زیستی هرگونه موافقتنامه و ترتیبات دوجانبه، منطقه‌ای و چندجانبه‌ای را که قبل یا بعد از لازم‌الاجراء شدن این پروتکل منعقد ساخته‌اند به اطلاع یکدیگر برسانند.

۳ - مفاد این پروتکل، نقل و انتقال برون مرزی عمدی را که به موجب موافقتنامه‌ها و ترتیبات مزبور بین اعضاء آن موافقتنامه‌ها یا ترتیبات صورت می‌گیرد، تحت تأثیر قرار نخواهد داد.

۴ - هر عضو می‌تواند معین نماید که برای واردات خاص، مقررات داخلی آن اعمال شود و موظف است تصمیم خود را به اطلاع «اتاق تهاتر ایمنی زیستی» برساند.

ماده ۱۵ - ارزیابی خطر

۱ - تقبل ارزیابی خطر به موجب این پروتکل براساس روش صحیح علمی و مطابق با پیوست (۳) و با در نظر گرفتن روشهای شناخته شده ارزیابی خطر انجام خواهد شد. به منظور شناسائی و ارزیابی اثرات زیان‌آور احتمالی موجودات زنده تغییر شکل یافته بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی و نیز با در نظر گرفتن مخاطرات آن برای سلامت انسان، چنین ارزیابی‌هایی حداقل باید برپایه اطلاعات به دست آمده طبق ماده (۸) و دیگر مدارک و شواهد علمی قابل دسترس باشد.

۲ - عضو واردکننده باید اطمینان حاصل کند که ارزیابی‌های خطر برای تصمیمات اتخاذ شده به موجب ماده (۱۰) صورت می‌گیرد و می‌تواند از صادرکننده بخواهد

ارزیابی های خطر را انجام دهد.

۳ - در صورت درخواست عضو واردکننده، هزینه انجام ارزیابی خطر به عهده آگاه سازنده می باشد.

ماده ۱۶ - کنترل خطر

۱ - اعضاء موظفند با در نظر گرفتن بند (ز) ماده (۸) کنوانسیون، راهکارها، اقدامات و استراتژی های مناسبی را برای تنظیم، مدیریت و کنترل خطرهای مشخص شده در مقررات ارزیابی خطر این پروتکل در ارتباط با استفاده، جابجائی و نقل و انتقال برون مرزی موجودات زنده تغییر شکل یافته وضع و اجرا نمایند.

۲ - انجام اقدامات براساس ارزیابی خطر باید تاحدی که برای جلوگیری از اثرات زیان آور موجود زنده تغییر شکل یافته بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی، با در نظر گرفتن میزان خطر برای سلامت انسان در قلمرو عضو واردکننده ضروری است، صورت گیرد.

۳ - هر عضو موظف است اقدامات مناسب را به منظور جلوگیری از نقل و انتقال برون مرزی غیر عمدی موجودات زنده تغییر شکل یافته انجام دهد، از جمله، اقداماتی که مستلزم انجام ارزیابی خطر پیش از نخستین رهاسازی یک موجود زنده تغییر شکل یافته است.

۴ - بدون خدشه به بند (۲) فوق، هر عضو باید تلاش نماید که هر موجود زنده تغییر شکل یافته، اعم از وارد شده و یا در داخل پرورش داده شده، دوره نظارتی مناسبی را بگذرانند که متناسب با چرخه زندگی یا زمان تکثیر آن قبل از این که مورد استفاده قرار گیرد، باشد.

۵ - اعضاء موظف به همکاری در موارد زیر می باشند:

الف - شناسائی موجودات زنده تغییر شکل یافته یا صفات خاص موجودات زنده

بیتسابی

تغییر شکل یافته که ممکن است اثرات زیانبار بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی و نیز با در نظر گرفتن خطراتی که ممکن است برای سلامت انسان داشته باشند.

ب - اتخاذ اقدامات مناسب در خصوص رفتار چنین موجودات زنده تغییر شکل یافته یا صفات خاص آنها.

ماده ۱۷ - نقل و انتقالات برون مرزی غیر عمدی و اقدامات اضطراری

۱ - هر عضو چنانچه اطلاع حاصل کند که در حوزه صلاحیت آن رخداد ناشی از رهاسازی اتفاق افتاده که منجر به نقل و انتقال برون مرزی غیر عمدی یک موجود زنده تغییر شکل یافته شده یا ممکن است منجر به این اتفاق شود و احتمال می رود که اثرات زیانبار قابل توجهی بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی بگذارد، اقدامات لازم را در جهت مطلع کردن کشورهای که تحت تأثیر واقع شده اند یا به طور بالقوه تحت تأثیر قرار گرفته اند، اتاق تهاتر ایمنی زیستی و در صورت اقتضاء سازمانهای بین المللی مربوط با در نظر گرفتن خطراتی که متوجه سلامت انسان در کشورهای مزبور است، انجام خواهد داد. اطلاع رسانی باید در اسرع وقت و به محض حصول اطلاع عضو از موقعیت فوق انجام گیرد.

۲ - هر عضو می بایستی جزئیات مربوط به کانون تماس خود به منظور دریافت اطلاعاتی که به موجب این ماده را حداکثر تا تاریخ لازم الاجرا شدن این پروتکل در مورد خود در اختیار اتاق تهاتر ایمنی زیستی قرار دهد.

۳ - تمامی اطلاعاتی که ناشی از بند (۱) فوق می بایستی شامل موارد زیر باشد:

الف - اطلاعات مربوط قابل دسترس در مورد کمیت های برآورد شده و مشخصات و یا صفات مربوط موجود زنده تغییر شکل یافته؛

ب - اطلاعات مربوط به شرایط و تاریخ تخمینی رهاسازی و استفاده از موجودات زنده تغییر یافته در عضو مبدأ؛

بیتسالی

پ - تمامی اطلاعات موجود در مورد اثرات زیانبار احتمالی بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی، با در نظر گرفتن خطراتی که متوجه سلامت انسان است و نیز اطلاعات در دسترس در مورد اقدامات احتمالی مدیریت خطر؛

ت - تمامی اطلاعات مربوط دیگر؛

ث - کانون تماس برای اطلاعات بیشتر.

۴ - به منظور به حداقل رساندن اثرات زیانبار قابل توجه بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی، با در نظر گرفتن میزان خطر برای سلامت انسان هر عضو که در حوزه صلاحیت آن رها شدن موجود زنده تغییر شکل یافته موضوع بند (۱) اتفاق افتاده است، می بایستی بلافاصله با کشورهای که تحت تأثیر واقع شده اند یا به طور بالقوه تحت تأثیر قرار گرفته اند، مشورت کند تا آنها بتوانند واکنش های مناسب را تعیین و اقدامات لازم از جمله اقدامات اضطراری را اتخاذ کنند.

ماده ۱۸ - جابجائی، حمل و نقل، بسته بندی و شناسائی

۱ - به منظور اجتناب از اثرات زیانبار بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی و با در نظر گرفتن میزان خطر برای سلامت انسان، هر عضو اقدامات لازم را اتخاذ خواهد کرد تا مقرر کند موجودات زنده تغییر شکل یافته ای که حمل و نقل برون مرزی عمدی آنها در دامنه شمول این پروتکل قرار می گیرد با در نظر گرفتن قواعد و معیارهای بین المللی مربوط تحت شرایط ایمنی، جابه جا، بسته بندی و حمل و نقل شوند.

۲ - هر عضو اقداماتی را اتخاذ خواهد کرد تا مقرر کند حداقل اسناد و مدارک

همراه:

الف - موجودات زنده تغییر شکل یافته با هدف استفاده مستقیم به عنوان غذا یا علوفه یا پردازش، باشد و به روشنی مشخص کند که «ممکن است محتوی» موجودات زنده تغییر شکل یافته باشد و به منظور رهاسازی عمدی در محیط زیست نمی باشد و نیز

مجلس

کانون تماسی برای اطلاعات بیشتر را مشخص کند. فراهمائی اعضا که به عنوان اجلاس اعضا این پروتکل فعالیت می‌کند حداکثر دو سال پس از لازم الاجراء شدن این پروتکل، درمورد الزامات تفصیلی برای این منظور، از جمله تصریح هویت و هر نوع مشخصه منحصر به فرد آنها اتخاذ تصمیم خواهد نمود؛

ب - موجودات زنده تغییر شکل یافته که برای استفاده محصور معین شده‌اند، باشد و به روشنی مشخص کند که آنها موجودات زنده تغییر شکل یافته هستند و هرگونه الزامات جابجائی، انبار کردن، نقل و انتقال و استفاده امن آنها، کانون تماس برای اطلاعات بیشتر از جمله نام و نشانی فرد یا مؤسسه‌ای که موجود زنده تغییر شکل یافته برای آنها ارسال شده را مشخص کند؛

پ - موجودات زنده تغییر شکل یافته با هدف عرضه عمدی در محیط زیست کشور عضو وارد کننده و هر موجود زنده تغییر شکل یافته دیگر که مشمول این پروتکل است، باشد و به روشنی مشخص کند که آنها موجودات زنده تغییر شکل یافته هستند و هویت و صفات و یا مشخصات مربوط آنها و هرگونه الزامات جابجائی، انبار کردن، نقل و انتقال و استفاده امن آنها و کانون تماسی برای اطلاعات بیشتر و در صورت اقتضا نام و نشانی واردکننده و صادرکننده را مشخص کند و متضمن بیانیه‌ای باشد که نشان دهد انتقال مطابق با شرایط این پروتکل که درمورد صادرکننده قابل اجرا است، انجام می‌شود.

۳ - فراهمائی اعضا که به عنوان اجلاس اعضا این پروتکل فعالیت می‌کند، ضرورت و چگونگی معیارهای توسعه را با توجه به روشهای معمول تشخیص هویت، جابجائی، بسته‌بندی و نقل و انتقال یا مشورت دیگر نهادهای بین‌المللی مربوط، مورد بررسی قرار خواهد داد.

ماده ۱۹ - مقامات صالح ملی و کانونهای ملی

۱ - هر عضو می‌بایستی یک کانون ملی تعیین کند که مسؤول ارتباط با دبیرخانه از

مبتغی

طرف آن باشد. هر عضو می‌بایستی یک یا چند مقام صالح ملی را نیز تعیین کند که مسؤول اجرای امور اداری مقرر در این پروتکل باشند و مجاز باشند از طرف آن وظایف مزبور را انجام دهند. یک عضو می‌تواند یک واحد را جهت انجام وظایف کانون ملی و مقام صالح ملی تعیین کند.

۲ - هر عضو می‌بایستی حداکثر تاریخ لازم‌الاجراء شدن این پروتکل درمورد آن، اسامی و نشانی کانون ملی و مقام یا مقامات صالح ملی خود را به دبیرخانه اعلام کند. در صورتی که یک عضو بیش از یک مقام صالح ملی را تعیین کند، می‌بایستی اطلاعات مربوط درمورد مسؤولیتهای مقامات مزبور را همراه اطلاعیه خود به دبیرخانه ارسال کند. در صورتی که قابل اجرا باشد این اطلاعات می‌بایستی حداقل مشخص کند که کدام مقام صالح مسؤول چه نوع موجود زنده تغییر شکل یافته است. هر عضو بایستی هر نوع تغییر در تعیین کانون ملی خود یا نام و نشانی یا مسؤولیتهای مقام یا مقامات صالح ملی خود را بلافاصله به دبیرخانه اطلاع دهد.

۳ - دبیرخانه بلافاصله اعضاء را از اطلاعاتی که به موجب بند (۲) فوق دریافت می‌کند، مطلع ساخته و چنین اطلاعاتی را از طریق اتاق تهاتر ایمنی زیستی نیز قابل دسترس می‌سازد.

ماده ۲۰ - مشارکت در اطلاعات و اتاق تهاتر ایمنی زیستی

۱ - بدین وسیله اتاق تهاتر ایمنی زیستی به عنوان بخشی از راهکار اتاق تهاتر موضوع بند (۳) ماده (۱۸) کنوانسیون به منظور زیر، تأسیس می‌شود:
الف - تسهیل تبادل اطلاعات و تجارب در زمینه‌های علمی، فنی، محیط زیست و حقوقی درخصوص موجودات زنده تغییر شکل یافته.

ب - کمک به اعضاء در زمینه اجرای پروتکل با در نظر گرفتن نیازهای خاص کشورهای عضو در حال توسعه به خصوص کشورهای کمتر توسعه یافته و کشورهای

بیتبالی

شماره ۳۸۹۲۸
تاریخ ۱۳۸۲/۱/۴
پوست

جزیره‌ای کوچک در حال توسعه و کشورهای دارای اقتصاد در حال انتقال و نیز کشورهایی که مراکز مبدأ و مراکز تنوع ژنتیکی هستند.

۲- اتاق تهاتر ایمنی زیستی باید ابزاری باشد که از طریق آن اطلاعات برای مقاصد بند (۱) فوق در دسترس قرار بگیرد. اتاق می‌بایستی اطلاعات مربوط به اجرای پروتکل را در دسترس اعضاء قرار دهد. علاوه بر این در صورت امکان باید دستیابی به سایر راهکارهای تبادل اطلاعات ایمنی زیستی بین‌المللی را فراهم کند.

۳- بدون خدشه به حفظ اطلاعات محرمانه، هر عضو می‌بایستی تمامی اطلاعات مورد نیاز را که طبق این پروتکل باید در اختیار اتاق تهاتر ایمنی زیستی قرار گیرد و نیز موارد زیر را در اختیار اتاق تهاتر ایمنی زیستی قرار دهد:

الف - تمامی قوانین، مقررات و رهنمودهای موجود برای اجرای پروتکل و نیز اطلاعات مورد نیاز اعضاء در مورد روش توافقی از قبل اطلاع داده شده؛

ب - تمامی موافقتنامه‌ها و ترتیبات دوجانبه، منطقه‌ای و چندجانبه؛

پ - خلاصه‌ای از ارزیابی خطر یا بررسی زیست محیطی موجودات زنده تغییر شکل یافته که از طریق فرآیندهای مقرراتی آن تولید شده و مطابق ماده (۱۵) انجام شده‌اند، از جمله در صورت اقتضاء اطلاعات مربوط راجع به محصولات آن یعنی نام، مواد پردازش شده‌ای که از منشاء موجود زنده تغییر شکل یافته می‌باشند و شامل ترکیبات جدید قابل شناسایی از مواد ژنتیکی قابل تکثیر حاصل از استفاده از فناوری زیستی جدید هستند؛

ت - تصمیمات نهائی خود در خصوص واردات یا رهاسازی موجودات زنده تغییر شکل یافته؛ و

ث - گزارشات ارائه شده توسط آن براساس ماده (۳۳)، از جمله گزارشات مربوط به اجرای روش توافقی از قبل اطلاع داده شده.

۴ - چگونگی عملکرد اتاق تهاتر ایمنی زیستی، از جمله گزارشات مربوط به

بیت

فعالیت‌های آن توسط فراهمائی اعضا که به عنوان اجلاس اعضا این پروتکل فعالیت می‌کند در اولین جلسه آن بررسی شده و مورد تصمیم‌گیری قرار می‌گیرد و پس از آن مورد تجدیدنظر قرار خواهد گرفت.

ماده ۲۱ - اطلاعات محرمانه

۱ - عضو واردکننده باید به آگاه‌سازنده اجازه دهد اطلاعات تسلیم شده به موجب روشهای این پروتکل یا اطلاعات مورد نیاز عضو واردکننده به عنوان بخشی از روش توافقی از قبل اطلاع داده شده که قرار است محرمانه تلقی شود را مشخص کند. دلایل توجیهی در چنین مواردی برحسب تقاضا ارائه خواهد شد.

۲ - عضو واردکننده در صورتی که تصمیم بگیرد اطلاعاتی که توسط آگاه‌سازنده محرمانه تلقی شده، واجد چنین خصوصیتی نیست می‌بایستی با آگاه‌سازنده مشورت کند و قبل از هر نوع افشاء مطلب، آگاه‌سازنده را از تصمیم خود مطلع کند و برحسب تقاضا دلایل آن را ارائه نماید و نیز فرصتی را جهت مشاوره و مرور داخلی تصمیمات قبل از افشاء‌سازی در نظر بگیرد.

۳ - هر عضو باید اطلاعات محرمانه‌ای که به موجب این پروتکل دریافت کرده از جمله اطلاعات محرمانه دریافتی در زمینه محتوای روش توافقی از قبل اطلاع داده شده این پروتکل را حفظ کند. هر عضو می‌بایستی تضمین کند که روشهای حراست از چنین اطلاعاتی را دارا می‌باشد و محرمانه بودن چنین اطلاعاتی را حفظ می‌کند به گونه‌ای که نامساعدتر از رفتار آن با اطلاعات محرمانه در رابطه با موجودات زنده تغییر شکل یافته تولید شده داخلی نباشد.

۴ - عضو واردکننده نبایستی از چنین اطلاعاتی در جهت اهداف تجاری استفاده کند، مگر این که رضایت کتبی آگاه‌سازنده را داشته باشد.

۵ - چنانچه آگاه‌سازنده از اطلاعاتی صرف نظر کند یا کرده باشد، عضو واردکننده

بیتجاری

- باید محرمانه بودن اطلاعات تجاری و صنعتی از جمله اطلاعات تحقیقی و توسعه‌ای و نیز اطلاعاتی که عضو و آگاه‌سازنده در محرمانه بودن آن توافق ندارند، را محترم بشمارد.
- ۶ - بدون خدشه به بند (۵) فوق، اطلاعات زیر محرمانه تلقی نخواهند شد:
- الف - نام و نشانی آگاه‌سازنده؛
- ب - توصیف کلی از موجود یا موجودات زنده تغییر شکل یافته؛
- پ - خلاصه‌ای از ارزیابی خطر اثرات بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی با در نظر گرفتن میزان خطر برای سلامت انسان؛ و
- ث - تمامی روشها و طرحها برای واکنش اضطراری.

ماده ۲۲ - ایجاد ظرفیت

- ۱ - اعضاء می‌بایستی در توسعه و یا تقویت منابع انسانی و قابلیت‌های سازمانی در ایمنی زیستی از جمله در زمینه فناوری زیستی تا حد مورد نیاز ایمنی زیستی، به منظور اجرای مؤثر این پروتکل در کشورهای در حال توسعه، به خصوص کشورهای کمتر توسعه یافته یا کشورهای جزیره‌ای کوچک در حال توسعه و اعضائی که دارای اقتصاد در حال انتقال هستند از جمله از طریق مؤسسات و سازمانهای جهانی، منطقه‌ای و زیر منطقه‌ای و ملی موجود و در صورت اقتضاء از طریق تسهیل مشارکت بخش خصوصی همکاری نمایند.
- ۲ - از نظر اجرای بند (۱) فوق در مورد اشتراک مساعی، نیازهای کشورهای عضو در حال توسعه به خصوص کشورهای کمتر توسعه یافته یا کشورهای جزیره‌ای کوچک در حال توسعه، برای منابع مالی و دستیابی و انتقال فناوری و دانش فنی مطابق با مفاد مربوط کنوانسیون، باید کاملاً در ایجاد ظرفیت ایمنی زیستی مورد توجه قرار گیرد. همکاری در زمینه ایجاد ظرفیت باید تابع شرایط، قابلیت‌ها و نیازمندیهای مختلف هر عضو، از جمله آموزشهای فنی و علمی در مدیریت امن و مناسب فناوری زیستی و استفاده از ارزیابی

خطر و مدیریت خطر برای ایمنی زیستی و افزایش قابلیت‌های سازمانی و فناوری در ایمنی زیستی باشد. نیازهای اعضای دارای اقتصاد در حال انتقال نیز می‌بایستی در ایجاد ظرفیت در ایمنی زیستی به طور کامل در نظر گرفته شود.

ماده ۲۳ - آگاهی و مشارکت عمومی

۱ - اعضاء باید:

الف - آگاهی، آموزش و مشارکت عمومی در زمینه انتقال، جابجائی و استفاده امن از موجودات زنده تغییر شکل یافته را در رابطه با حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی با در نظر گرفتن میزان خطر برای سلامت انسان ارتقاء داده و تسهیل کنند. در انجام این کارها، در موارد مقتضی اعضاء باید با سایر کشورها و نهادهای بین‌المللی همکاری کنند.

ب - برای تضمین این که آگاهی و آموزش عمومی در بردارنده دستیابی به اطلاعاتی در مورد موجودات زنده تغییر شکل یافته‌ای است که مطابق این پروتکل مشخص شده‌اند و ممکن است وارد شوند، تلاش کنند.

۲ - اعضاء بایستی مطابق قوانین و مقررات مربوط خود، در فرآیند تصمیم‌گیری در خصوص موجودات زنده تغییر شکل یافته با عموم مردم مشورت کنند و نتایج چنین تصمیماتی در اختیار عموم بگذارند، در عین حال به اطلاعات محرمانه مطابق ماده (۲۱) نیز توجه مبذول دارند.

۳ - هر عضو باید در مطلع کردن عموم مردم در مورد ابزارهای دستیابی عموم به اتاق تهاتر ایمنی زیستی تلاش کند.

ماده ۲۴ - کشورهای غیر عضو

۱ - انتقال برون مرزی موجودات زنده تغییر شکل یافته بین کشورهای عضو و غیر عضو می‌بایستی منطبق با اهداف این پروتکل باشد. اعضاء می‌توانند موافقتنامه‌ها و

مجلس

ترتیبات دوجانبه، منطقه‌ای و چند جانبه درخصوص چنین انتقالات برون مرزی با غیراعضاء منعقد کنند.

۲ - اعضاء باید غیراعضاء را تشویق کنند که به این پروتکل بپیوندند و درمورد اطلاعات مناسب برای اتاق تهاتر ایمنی زیستی درخصوص وارد کردن، خارج کردن و رهاسازی موجودات زنده تغییر شکل یافته در قلمرو قضائی ملی شان همکاری کنند.

ماده ۲۵ - نقل و انتقالات برون مرزی غیرقانونی

۱ - هر عضو باید اقدامات داخلی مناسبی را با هدف جلوگیری و درصورت اقتضاء تعیین مجازات برای نقل و انتقال برون مرزی موجودات زنده تغییر شکل یافته که برخلاف اقدامات داخلی آن جهت اجرای این پروتکل صورت گرفته است، اتخاذ کند. نقل و انتقالات مزبور، نقل و انتقالات برون مرزی غیرقانونی تلقی می شوند.

۲ - درمورد نقل و انتقال برون مرزی غیرقانونی، عضو تحت تأثیر قرار گرفته می تواند از عضو مبدأ بخواهد تا به هزینه خود موضوع موجود زنده تغییر شکل یافته مورد نظر را درصورت اقتضاء از طریق عودت یا انهدام حل و فصل کند.

۳ - هر عضو باید اطلاعات مربوط به موارد نقل و انتقال برون مرزی غیرقانونی مربوط به خود را در اختیار اتاق تهاتر ایمنی زیستی قرار دهد.

ماده ۲۶ - ملاحظات اجتماعی - اقتصادی

۱ - اعضاء در اتخاذ تصمیم در زمینه واردات به موجب این پروتکل یا به موجب اقدامات داخلی در انجام این پروتکل می توانند مطابق با تعهدات بین المللی خود، ملاحظات اجتماعی - اقتصادی ناشی از اثر موجودات زنده تغییر شکل یافته بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی را به ویژه درخصوص ارزش تنوع زیستی برای اجتماعات بومی و محلی در نظر بگیرند.

۲- اعضاء تشویق می شوند در زمینه تبادل اطلاعات تحقیقات درباره تمامی اثرات اجتماعی - اقتصادی موجودات زنده تغییر شکل یافته، به خصوص در جوامع بومی و محلی همکاری کنند.

ماده ۲۷ - تعهد و جبران خسارت

فراهمانی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می کند باید در اولین اجلاس خود فرآیندی را درخصوص جزئیات مناسب قواعد و روشهای بین المللی در زمینه تعهد و جبران خسارت ناشی از نقل و انتقالات برون مرزی موجودات زنده تغییر شکل یافته تجزیه و تحلیل نموده و توجه لازم به فرآیندهای در حال توسعه در حقوق بین الملل درخصوص این مطالب اتخاذ کرده و در جهت تکمیل این فرآیند ظرف مدت چهار سال، تلاش خواهد کرد.

ماده ۲۸ - راهکارها و منابع مالی

- ۱ - در بررسی منابع مالی برای اجرای این پروتکل، اعضاء باید مفاد ماده (۲۰) کنوانسیون را در نظر بگیرند.
- ۲ - راهکار مالی تعیین شده در ماده (۲۱) کنوانسیون، از طریق ساختار سازمانی که مسؤلیت اجرای آن را به عهده دارد، راهکار مالی این پروتکل خواهد بود.
- ۳ - درخصوص ایجاد ظرفیت موضوع ماده (۲۲) این پروتکل، فراهمانی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می کند، باید در ارائه رهنمود راجع به راهکار مالی موضوع بند (۲) فوق جهت بررسی توسط فراهمانی اعضاء نیاز به منابع مالی توسط کشورهای عضو در حال توسعه به خصوص کشورهای کمتر توسعه یافته و کشورهای جزیره ای کوچک در حال توسعه را در نظر بگیرد.
- ۴ - طبق محتوای بند (۱) بالا، اعضاء بایستی نیازهای کشورهای عضو در حال

مبتغی

توسعه به خصوص کشورهای کمتر توسعه یافته یا کشورهای جزیره‌ای کوچک در حال توسعه و اعضاء دارای اقتصاد در حال انتقال را نیز در تلاشهای خود برای شناسائی و اجرای الزامات ایجاد ظرفیت به منظور اجرای این پروتکل در نظر بگیرند.

۵ - رهنمود راهکار مالی کنوانسیون در تصمیم‌های مربوط فراهمائی اعضاء از جمله مواردی که پیش از پذیرش این پروتکل مورد توافق قرار گرفته با اعمال تغییرات لازم در مورد مفاد این ماده به کار گرفته خواهد شد.

۶ - کشورهای عضو توسعه یافته، می‌توانند منابع فناوری و مالی را برای اجرای مفاد این پروتکل از طریق مجاری دوجانبه، منطقه‌ای و چندجانبه فراهم کنند و کشورهای عضو در حال توسعه و اعضاء دارای اقتصاد در حال انتقال می‌توانند خود را از منابع مزبور به طریق یاد شده بهره‌مند سازند.

ماده ۲۹ - فراهمائی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می‌کند

۱ - فراهمائی اعضاء به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت خواهد کرد.

۲ - اعضاء کنوانسیون که عضو این پروتکل نمی‌باشند می‌توانند به صورت ناظر در

مراحل هر جلسه فراهمائی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می‌کند شرکت نمایند. زمانی که فراهمائی اعضاء به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می‌کند، اتخاذ تصمیمات به موجب این پروتکل باید فقط به وسیله اعضاء این پروتکل انجام شود.

۳ - زمانی که فراهمائی اعضاء به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت

می‌کند، هر یک از اعضاء دفتر فراهمائی اعضاء که نماینده یکی از اعضاء کنوانسیون است اما در آن زمان عضو این پروتکل نیست باید با عضوی که از میان اعضاء این پروتکل و به وسیله اعضاء انتخاب می‌شود جایگزین شود.

۴ - فراهمائی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می‌کند، باید

بتعمالی

بازبینی منظمی بر اجرای این پروتکل داشته باشد و درحوزه اختیارات خود تصمیمات لازم را برای ترغیب اجرای مؤثر آن اتخاذ نماید.

فراهمانی مذکور وظایفی را که طبق این پروتکل به آن محول شده، انجام خواهد داد و باید:

الف - هر مطلبی را که برای اجرای این پروتکل ضروری است توصیه بنماید.
ب - نهادهای فرعی را که برای اجرای این پروتکل ضروری به نظر می‌رسند تأسیس نماید.

پ - در صورت اقتضاء به جستجوی خدمات و همکاریها و اطلاعات ارائه شده توسط سازمانهای بین‌المللی و نهادهای دولتی و غیردولتی صلاحیتدار پرداخته و آنها را به کارگیرد.

ت - شکل و فواصلی را برای انتقال اطلاعاتی که مطابق ماده (۳۳) این پروتکل ارائه می‌شوند تعیین نماید و این اطلاعات و نیز گزارش‌هایی را که به وسیله هر نهاد فرعی تسلیم می‌شود مورد بررسی قرار دهد.

ث - در صورت نیاز، اصلاحات این پروتکل، پیوستهای آن و نیز هرگونه پیوستهای اضافی این پروتکل را که برای اجرای این پروتکل ضروری به نظر می‌رسند مورد بررسی قرار داده و تصویب نماید.

ج - هر نوع وظایف دیگری را که برای اجرای این پروتکل لازم باشند انجام دهد.
۵ - آئین کار فراهمانی اعضاء و قواعد مالی کنوانسیون با اعمال تغییرات لازم به موجب این پروتکل اعمال خواهد شد مگر این که با توافق جمعی فراهمانی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می‌کند، به نحو دیگری تصمیم‌گیری شود.

۶ - اولین گردهمائی فراهمانی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل

بیتفاسل

فعالیت می‌کند توسط دبیرخانه و درارتباط با اولین گردهمائی فراهمائی اعضا که پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این پروتکل برنامه‌ریزی شده برگزار خواهد شد. گردهمائی‌های عادی بعدی فراهمائی اعضا که به عنوان اجلاس اعضا این پروتکل فعالیت می‌کند در ارتباط با گردهمائی‌های عادی فراهمائی اعضا برگزار خواهد شد، مگر آن که فراهمائی اعضا که به عنوان اجلاس اعضا این پروتکل فعالیت می‌کند، به نحو دیگری تصمیم‌گیری کند.

۷- گردهمائی‌های فوق‌العاده فراهمائی اعضا که به عنوان اجلاس اعضا این پروتکل فعالیت می‌کند باید زمانهای دیگری که فراهمائی اعضا که به عنوان اجلاس اعضا این پروتکل فعالیت می‌کند ضروری تشخیص داده یا بنا به درخواست کتبی یکی از اعضا برگزار شود، مشروط بر این که ظرف شش ماه از تاریخ ارسال درخواست به اعضا، توسط دبیرخانه حداقل یک سوم اعضا از آن پشتیبانی کرده باشند.

۸- سازمان ملل متحد و آژانسهای تخصصی آن و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و همچنین هر کشور عضو یا ناظر آن که عضو کنوانسیون نیست می‌تواند به عنوان ناظر در اجلاس فراهمائی اعضا که به عنوان اجلاس اعضا این پروتکل فعالیت می‌کند حضور داشته باشد. هر نهاد یا آژانسی اعم از ملی یا بین‌المللی، دولتی یا غیر دولتی که در موضوعات تحت پوشش این پروتکل دارای صلاحیت تشخیص داده شده است و علاقمندی به حضور به عنوان ناظر در گردهمائی فراهمائی اعضا که به عنوان اجلاس اعضا این پروتکل فعالیت می‌کند را به دبیرخانه اعلام کرده، می‌تواند مورد پذیرش قرار گیرند، مگر این که حداقل یک سوم اعضا حاضر اعتراض خود را اعلام کنند. جز در مواردی که به نحو دیگری در این ماده پیش‌بینی شده، پذیرش و شرکت ناظران بایستی تابع آئین کار موضوع بند (۵) فوق باشد.

مبتغیان

ماده ۳۰ - نهادهای فرعی

۱ - هر نهاد فرعی که توسط کنوانسیون یا به موجب کنوانسیون ایجاد شده باشد براساس تصمیم فراهمائی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می کند درموردی که گردهمائی اعضاء مشخص کند که چه وظیفه ای را آن سازمان باید انجام دهد، می تواند پروتکل را انجام دهد.

۲ - اعضاء کنوانسیون که عضو پروتکل نیستند می توانند به عنوان ناظر در جریان برگزاری هر گردهمائی هر نهاد فرعی مزبور شرکت کنند. در صورتی که یک نهاد فرعی کنوانسیون به عنوان نهاد فرعی این پروتکل فعالیت می کند، اتخاذ تصمیمات به موجب این پروتکل صرفاً توسط اعضاء پروتکل اتخاذ می شود.

۳ - در صورتی که یک نهاد فرعی کنوانسیون وظایف خود را درخصوص موضوعات مربوط به این پروتکل انجام دهد، هر یک از اعضاء دفتر آن نهاد فرعی که به عنوان عضو کنوانسیون محسوب می شود ولی در آن زمان عضو پروتکل نمی باشد باید با عضوی که از میان اعضاء این پروتکل و به وسیله اعضاء انتخاب می شود، جایگزین شود.

ماده ۳۱ - دبیرخانه

۱ - دبیرخانه ای که براساس ماده (۲۴) کنوانسیون تأسیس شده است به عنوان دبیرخانه این پروتکل انجام وظیفه خواهد کرد.

۲ - بند (۱) ماده (۲۴) کنوانسیون درمورد وظایف دبیرخانه با اعمال تغییرات لازم درمورد این پروتکل اعمال خواهد شد.

۳ - هزینه های خدمات دبیرخانه ای این پروتکل تا حدی که مشخص است، توسط اعضاء تأمین خواهد شد. فراهمائی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می کند در اولین گردهمائی خود درمورد ترتیبات تأمین بودجه مورد نیاز تصمیم گیری خواهد نمود.

مبتنی

ماده ۳۲ - ارتباط با کنوانسیون

مفاد این کنوانسیون در رابطه با پروتکل های آن درمورد این پروتکل به کار گرفته خواهد شد مگر این که به نحو دیگری در این پروتکل پیش بینی شده باشد.

ماده ۳۳ - نظارت و گزارش

هر عضو باید بر اجرای تعهدات خود به موجب این پروتکل نظارت کند، و در فواصل تعیین شده به وسیله فراهمائی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می کند، درمورد اقداماتی که برای اجرای این پروتکل انجام داده است به فراهمائی فوق الذکر گزارش دهد.

ماده ۳۴ - رعایت

فراهمائی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می کند، باید در اولین گردهمائی خود تشریفات همکاری و راهکارهای سازمانی را به منظور ترغیب رعایت مفاد این پروتکل مورد بررسی قرار داده و تصویب نماید و موارد عدم رعایت را عنوان نماید. این تشریفات و راهکارها در صورت اقتضا شامل مفادی درخصوص ارائه مشورت یا همکاری خواهد بود. این تشریفات و راهکارها بدون خدشه به تشریفات و راهکارهای حل و فصل اختلافات که در ماده (۲۷) کنوانسیون مقرر شده و مجزا از آنها می باشد.

ماده ۳۵ - ارزیابی و بازنگری

فراهمائی اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتکل فعالیت می کند موظف است پنج سال پس از لازم الاجراء شدن این پروتکل و حداقل هر پنج سال پس از آن،

مجلس

ارزیابی درمورد کارائی پروتکل، از جمله ارزیابی و پیوستهای آن را بررسی کند.

ماده ۳۶ - امضاء

این پروتکل از تاریخ ۱۵ تا ۲۶ ماه مه سال ۲۰۰۰ (مطابق با ۲۶ اردیبهشت تا ۶ خرداد سال ۱۳۷۹) برای امضاء کشورها و سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای در دفتر سازمان ملل متحد در نایروبی و از تاریخ ۵ ژوئن سال ۲۰۰۰ تا ۴ ژوئن سال ۲۰۰۱ (مطابق با ۱۶ خرداد سال ۱۳۷۹ تا ۱۴ خرداد سال ۱۳۸۰) در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک آماده، برای امضاء مفتوح می‌باشد.

ماده ۳۷ - لازم‌الاجراء شدن

۱ - این پروتکل از روز نوزدهم بعد از تاریخ سپردن پانزدهمین سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق توسط کشورها یا سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای که عضو کنوانسیون هستند، لازم‌الاجراء می‌گردد.

۲ - این پروتکل برای کشور یا سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای که این پروتکل را پس از لازم‌الاجراء شدن به موجب بند (۱) فوق تنفیذ کرده، می‌پذیرد یا تصویب می‌کند یا به آن ملحق می‌شود از روز نوزدهم بعد از تاریخی که کشور مزبور یا سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود را می‌سپرد، یا در تاریخی که کنوانسیون برای آن کشور یا سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای لازم‌الاجراء می‌شود، هرکدام دیرتر باشد - لازم‌الاجراء خواهد شد.

۳ - از نظر بندهای (۱) و (۲) فوق، هر سندی که به وسیله سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای سپرده شود به عنوان سندی اضافه بر اسناد سپرده شده به وسیله کشورهای عضو چنین سازمانی به حساب نخواهد آمد.

شماره ۳۸۹۴۸

تاریخ ۲ - ۱۶۱ / ۱۳۸۲

پوست

مبتغی

ماده ۳۸ - حق شرط

هیچ حق شرطی را نمی‌توان برای این پروتکل قائل شد.

ماده ۳۹ - کناره‌گیری

- ۱ - یک عضو می‌تواند در هر زمان پس از دو سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این پروتکل برای آن عضو، با ارائه اطلاعیه کتبی به امین اسناد از پروتکل کناره‌گیری نماید.
- ۲ - چنین کناره‌گیری‌هایی با گذشت یک سال از تاریخ دریافت آن به وسیله امین اسناد یا در تاریخ دیرتری که ممکن است در اطلاعیه کناره‌گیری مشخص شود، انجام خواهد شد.

ماده ۴۰ - متون معتبر

نسخه اصلی این پروتکل که متون عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی آن از اعتبار یکسان برخوردار می‌باشد به دبیرکل سازمان ملل سپرده خواهد شد. در تأیید مراتب فوق، امضاء کنندگان زیر که بدین منظور به طور مقتضی اختیار یافته‌اند این پروتکل را امضاء کرده‌اند.

این پروتکل در روز بیست و نهم ژانویه سال دوهزار میلادی (برابر با نهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و هشت هجری شمسی) در مونترال تنظیم شد.

مبتغی

پیوست ۱ - اطلاعات مورد نیاز در اطلاعیه‌ها به موجب مواد (۸)، (۱۰) و (۱۳)

الف - نام، نشانی و جزئیات تماس صادرکننده.

ب - نام، نشانی و جزئیات تماس واردکننده.

پ - نام و هویت موجود زنده تغییر شکل یافته و نیز طبقه‌بندی بومی - و در صورت وجود - سطح ایمنی زیستی موجود زنده تغییر شکل یافته در کشور صادرکننده.
ت - تاریخ یا تاریخهای معین نقل و انتقالات برون مرزی، در صورت مشخص بودن.
ث - وضعیت طبقه‌بندی، نام عمومی، نقطه و کانون جمع‌آوری یا اکتساب و ویژگیهای موجود گیرنده یا موجودات والد مرتبط با ایمنی زیستی.

ج - مراکز اصلی و مراکز تنوع ژنتیکی (در صورت مشخص بودن) موجود گیرنده و یا موجودات والد و توصیف محل‌های اصلی که موجودات می‌توانند مقاومت کرده یا تکثیر شوند.

چ - وضعیت طبقه‌بندی، نام عمومی، کانون جمع‌آوری یا اکتساب و ویژگیهای موجود دهنده یا موجودات مرتبط با ایمنی زیستی.

ح - توصیف اسید نوکلئیک یا تغییر ارائه شده، فنون به کار رفته و ویژگیهای ایجاد شده در موجود زنده تغییر شکل یافته.

خ - استفاده مورد نظر از موجود زنده تغییر شکل یافته یا محصولات ناشی از آن، یعنی مواد پردازش شده‌ای که ناشی از اصل موجود زنده تغییر شکل یافته هستند و شامل ترکیبات جدید قابل شناسائی مواد ژنتیکی قابل تکثیر می‌باشند که با استفاده از فناوری زیستی جدید به دست آمده است.

د - مقدار یا حجم موجود زنده تغییر شکل یافته که انتقال می‌یابد.

ذ - گزارش قبلی و موجود ارزیابی خطر طبق پیوست (۳).

بتعیالی

ر - روشهای پیشنهادی برای جابجائی، ذخیره، حمل و نقل و کاربرد ایمن از جمله بسته‌بندی، برجسب زدن، ارائه اسناد و مدارک، روشهای انهدام و واگذاری، در صورت اقتضاء.

ز - وضعیت کنترل و نظارت بر موجود زنده تغییر شکل یافته در کشور صادره کننده (برای مثال، آیا در کشور صادرکننده، ممنوع است و آیا محدودیتهای دیگری وجود دارد و آیا برای رهاسازی عمومی تصویب شده) و اگر موجود زنده تغییر شکل یافته در کشور صادرکننده ممنوعیت دارد، دلیل یا دلایل ممنوعیت.

س - نتیجه و هدف هر نوع اطلاعاتی صادرکننده به سایر کشورها در مورد موجود زنده تغییر شکل یافته‌ای که قرار است حمل و نقل شود.

ش - اعلام این که اطلاعات فوق‌الذکر صحت کامل دارد.

مبتنی

پیوست ۲ - اطلاعات مورد نیاز در مورد موجودات زنده تغییر شکل یافته جهت استفاده مستقیم به عنوان غذا یا علوفه، یا پردازش به موجب ماده (۱۱)

- الف - نام و جزئیات تماس متقاضی جهت تصمیم‌گیری برای استفاده داخلی.
- ب - نام و جزئیات تماس مقام مسؤول جهت تصمیم‌گیری.
- پ - نام و هویت موجود زنده تغییر شکل یافته.
- ت - تشریح تغییر و ژن، فنون مورد استفاده و ویژگیهای ناشی از موجود زنده تغییر شکل یافته.
- ث - هرگونه هویت منحصر به فرد موجود زنده تغییر شکل یافته.
- ج - وضعیت طبقه‌بندی، نام عمومی، کانون جمع‌آوری یا اکتساب و ویژگیهای موجود گیرنده یا موجودات والد مرتبط با ایمنی زیستی.
- چ - مراکز اصلی و مراکز تنوع ژنتیکی (در صورت مشخص بودن) موجود گیرنده و یا موجودات والد و توصیف محل‌های اصلی که موجودات می‌توانند مقاومت کرده یا تکثیر شوند.
- ح - وضعیت طبقه‌بندی، نام عمومی، کانون جمع‌آوری یا اکتساب و ویژگیهای موجود دهنده یا موجودات مرتبط با ایمنی زیستی.
- خ - کاربردهای تصویب شده موجود زنده تغییر شکل یافته.
- د - گزارش ارزیابی خطر طبق پیوست (۳).
- ذ - روشهای پیشنهادی برای جابجائی، ذخیره، حمل و نقل و کاربرد ایمن از جمله بسته‌بندی، برجسب زدن، ارائه اسناد و مدارک، روشهای انهدام و واگذاری، در صورت اقتضاء.

بیت

پیوست ۳ - ارزیابی خطر

هدف :

۱ - هدف از ارزیابی خطر به موجب این پروتکل، شناسایی و ارزیابی تأثیرات بالقوه زیانبار موجودات زنده تغییر شکل یافته بر حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی در محیط زیست دریافت کننده بالقوه مساعد با توجه به خطرات آن برای سلامت انسان می باشد.

استفاده از ارزیابی خطر:

۲ - ارزیابی خطر از جمله به وسیله مقامات صالح برای اتخاذ تصمیمات اطلاع داده شده در مورد موجودات زنده تغییر شکل یافته به کار گرفته می شود.

اصول کلی :

۳ - ارزیابی خطر باید به روش علمی صحیح و شفاف انجام گیرد و می توان توصیه های کارشناسان و رهنمودهای ارائه شده از سوی سازمانهای بین المللی مربوط را مورد توجه قرار داد.

۴ - عدم دانش علمی یا توافق علمی نباید لزوماً به عنوان شاخص سطح خاص خطر، فقدان خطر یا خطری قابل پذیرش تفسیر گردد.

۵ - خطرات مرتبط با موجود زنده تغییر شکل یافته و یا محصولات ناشی از آن، یعنی مواد پردازش شده ای که ناشی از اصل موجود زنده تغییر شکل یافته هستند از جمله ترکیبات جدید قابل شناسایی مواد ژنتیکی قابل تکثیر که با استفاده از فناوری زیستی جدید به دست آمده، باید در زمینه خطرات مطرح شده از سوی گیرندگان موجودات تغییر شکل نیافته یا والد و در محیط زیست دریافت کننده بالقوه مساعد، مورد بررسی قرار

مبتنی

گیرند.

۶ - ارزیابی خطر باید بر مبنای مورد به مورد انجام پذیرد. اطلاعات مورد نیاز می تواند در ماهیت و سطح جزئیات از موردی به موردی بسته به موجود زنده تغییر شکل یافته مربوط، کاربرد مورد نظر آن و محیط زیست دریافت کننده بالقوه مساعد تفاوت نماید.

روش شناسی :

۷ - فرآیند ارزیابی خطر می تواند از یک سو موجب طرح نیاز به اطلاعات بیشتر در خصوص موضوعات خاص گردد که ممکن است در طول فرآیند ارزیابی مشخص و درخواست شود، حال آن که از سوی دیگر اطلاعات پیرامون سایر موضوعات ممکن است در برخی موارد و شرایط مرتبط نباشد.

۸ - ارزیابی خطر برای نیل به هدف خود در صورت اقتضاء شامل مراحل زیر می باشد:

الف - شناسایی ویژگیهای نوین فنوتیپ و ژنوتیپ در ارتباط با موجود زنده تغییر شکل یافته که ممکن است دارای تأثیرات زیانباری بر تنوع زیستی در محیط زیست دریافت کننده بالقوه مساعد داشته باشد با توجه به خطرات تهدید کننده بهداشت انسانی.

ب - ارزیابی احتمالی این آثار زیانبار محقق شده با توجه به سطح و نوع ارائه شدن به محیط زیست دریافت کننده بالقوه مساعد موجود زنده تغییر شکل یافته.

پ - ارزیابی پیامدهای مزبور در صورتی که تأثیرات زیانبار محقق شود.

ت - برآورد کلی خطر به وجود آمده به وسیله موجود زنده تغییر شکل یافته بر اساس ارزیابی احتمالی و نتایج اثرات زیانباری که محقق شده است.

ث - توصیه در مورد این که آیا خطرات قابل قبول یا قابل مدیریت است یا خیر از جمله در صورت ضرورت شناسایی راهبردهائی برای مدیریت این خطرات، و

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۸۹۲۸

تاریخ ۳ - ۱۳۸۲ / ۱۶ / ۱

پست

بیت

ج - در صورتی که عدم یقین نسبت به سطح خطر وجود داشته باشد، از طریق درخواست اطلاعات بیشتر در خصوص موارد خاص مورد نظر یا اجرای راهبردهای مناسب مدیریت خطر و یا نظارت بر موجود زنده تغییر شکل یافته در محیط زیست دریافت کننده می توان به موضوع پرداخت.

نکات قابل توجه:

۹ - ارزیابی خطر، بسته به مورد، جزئیات علمی و فنی مربوط در خصوص خصوصیات مطالب زیر را مورد توجه قرار می دهد:

الف - موجود گیرنده یا موجودات والد. خصوصیات زیستی موجود گیرنده یا موجودات والد شامل اطلاعات راجع به طبقه بندی، نام عمومی، اصل، مراکز اصلی و مراکز تنوع ژنتیکی - در صورت مشخص بودن - و توصیف محل های اصلی که موجودات می توانند مقاومت کنند و تکثیر شوند.

ب - موجود یا موجودات دهنده. وضعیت طبقه بندی، نام عمومی، منبع و خصوصیات زیستی مرتبط با موجودات دهنده.

پ - حامل. خصوصیات حامل، شامل هویت آن، در صورت وجود، منبع یا منشأ و گستره میزبان آن.

ت - مورد یا موارد اضافه شده و یا خصوصیات تغییر شکل یافته. خصوصیات ژنتیکی اسید نوکلئیک اضافه شده و فعالیتی که مشخص می کند و یا خصوصیات تغییر شکل یافته عرضه شده.

ث - موجود زنده تغییر شکل یافته. هویت موجود زنده تغییر شکل یافته و اختلافات بین خصوصیات زیستی موجود زنده تغییر شکل یافته و موجود گیرنده یا موجودات والد مزبور.

ج - کشف و شناسائی موجود زنده تغییر شکل یافته. روش های کشف و شناسائی

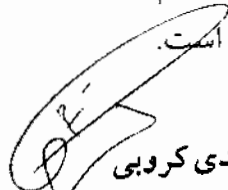
مبتغای

پیشنهاد شده و ویژگیها، حساسیت و قابلیت اطمینان آنها.

چ - اطلاعات مرتبط با کاربرد مورد نظر. اطلاعات مربوط به کاربرد مورد نظر موجود زنده تغییر شکل یافته شامل کاربرد جدید یا تغییر یافته در مقایسه با موجود گیرنده یا موجودات والد، و

ح - محیط زیست دریافت کننده. اطلاعات در مورد محل، خصوصیات جغرافیائی، آب و هوائی و بوم شناسی، شامل اطلاعات مربوط در مورد تنوع زیستی و مراکز اصلی در محیط زیست دریافت کننده بالقوه مساعد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن پروتکل شامل مقدمه و چهل ماده و سه پیوست در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و نهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

مهدی کروی

رئیس مجلس شورای اسلامی